

З метою прийняття ефективних фінансових рішень актуалізується проблематика формування у громадян культури управління особистими фінансами:

- формування фінансової грамотності та культури споживання і заощадження шляхом підвищення рівня освіти й кваліфікації;
- раціональне використання та залучення позикових ресурсів;
- оптимізація видатків на поточне споживання;
- формування особистих заощаджень;
- трансформація заощаджень в інвестиції.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Мітал О. Г. *Заощадження домогосподарств та їх трансформація в інвестиційні ресурси. Європейський вектор економічного розвитку. 2017. № 1 (22). С. 70-78.*
 2. *Офіційний сайт Державної служби статистики України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.*
 3. Кізима Т., Кізима А. *Домогосподарства на фінансовому ринку України: поведінково-мотиваційний аспект. Світ фінансів. 2016. № 3(48). С. 89-101.*
-

Палюга Христина Василівна, студентка 1 курсу,
Дмитришин Марта Василівна, к.е.н.,
доцент кафедри обліку та фінансів

НЬЮ-ЙОРКСЬКА ФОНДОВА БІРЖА: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Терористичні акти, воєнні дії та силові захоплення території стали звичними у сучасному світі. Затяжні бойові дії на території нашої держави після анексії частини її території змусили багатьох українців задуматися про перспективи завершення конфлікту. Івано-Франківський письменник та громадський діяч Володимир Єшкілев у власній авторській позиції стверджує, що існує єдина фінансова світова війна, яка зумовлює початок та завершення війн збройних. Власне, закінчення цієї світової війни він пов'язує зі зміною валютних стандартів та регуляторів глобального ринку на Нью-Йоркській фондовій біржі. У зв'язку із загальним бажанням українців завершення бойових дій, ми поставили завдання детальніше дослідити діяльність згаданої фінансової установи, щоб оцінити перспективи правдивості такої тези.

Біржа почала своє існування 17 травня 1792 року, після того як 24 нью-йоркських брокера, які працювали з фінансовими інструментами і уклали угоди в кав'ярні «Тонтін», підписавши «Угоду під платаном» про створення Нью-Йоркської біржі. Була некомерційною корпорацією, що належить своїм 1366 індивідуальним членам (це число незмінне з 1953) [2].

Продовжуючи свій розвиток на початку березня 2006 року NYSE завершила злиття з електронною біржою Archipelago Holdings і вперше за свою історію запропонувала акції інвесторам, ставши, таким чином, комерційною організацією. Доречі після того багато емітентів(компанії, які видають акції), використовували NYSE Arca перед виходом на саму біржу NYSE. Ця угода стала одною і з найважливіших інвестицій за всю історію діяльності біржі, адже NYSE Area існує і дотепер, маючи при тому свій власний індекс на біржі.

Але на цьому кроці NYSE не зупинилася і в цьому ж році у червні було оголошено про майбутнє злиття Нью-Йоркської фондової біржі з європейською фондовою біржею Euronext (в яку входили біржі Парижу, Лондону, Брюсселю, Лісабону, Амстердаму). Це злиття відбулося 4 квітня 2007 року. Загальна сума угоди склала 11,4 млрд. доларів. Це принесло велику кількість ринків і площадок по обидві сторони океану: Euronext; LIFFE; Alternext; Easynext; Marche Libre; Trading Facilities Brussels; Traded But Not Listed; NYSE; NYSE Arca; NYSE Blue; NYSE Arca Europe; NYSE Alternext; NYSE Bondmatch. Операційні можливості були безмежні: цінні папери, ф'ючерси, опціони, облігації, фонди, розписки – сумарна капіталізація яких досягала 28 трлн. дол. США. На одній з площадок NYSE Blue, навіть торгувалися квоти на викид парникових газів. Це злиття принесло великий дохід обом біржам і її членам, але NYSE Euronext змогла проіснувати без проблем до 2011 року, потім біржу спробувала купити німецька Deutsche Borse AG, але угода не відбулася, бо європейський регулятор угоду заблокував. В той же час ICE (Intercontinental Exchange), теж захотіла купити площадку за 8 млрд. дол. США (ціна була завищена). Цю угоду одобрили обидва регулятори, і 20 грудня 2012 року відбулося найбільше поглинання в історії фондових ринків. Зразу після цього ICE розділила NYSE і Euronext, і виставила 100% акцій Euronext на торги, залишивши собі NYSE і LIFFE (London International Financial Futures Exchange) біржа опціонів і ф'ючерсів, розрахована на невеликих інвесторів і фізичних осіб, вона дає доступ до всіх можливостей площадок з практично миттєвим відгуком, і широкими можливостями) [3].

Під новим керівництвом і слідуючи тенденціям у 2015 році NYSE створила індекс біткоіна (NYXBT), який став першим офіційним біржовим індексом криптовалют. А вже у 2018 році Нью-Йоркська фондова біржа розраховує запустити торги паперами п'яти індексних фондів (ETF) на основі ф'ючерсних контрактів на біткоіни. Зазначено, що торгуватися папери, в разі схвалення заявки, будуть на вторинному ринку – електронній біржовій площадці NYSE Arca. Згідно із заявою, NYSE пропонує створити фонди, які дадуть інвесторам можливість грати на зниженні і підвищенні курсу криптовалюти на базі ф'ючерсних контрактів, що котируються з грудня на двох чиказьких біржах - Chicago Mercantile Exchange (CME) і Cboe Global Markets [4, 5].

Також в цьому році шведська компанія Spotify (яка контролює близько 36% світового ринку сервісів музики), провела перше розміщення акцій на біржі під символом SPOT. Але перед тим як почати розміщувати свої акції на біржі потрібно пройти лістинг.

На Нью-Йоркській біржі для проходження лістингу треба мати показники не нижче [2]:

1. Дохід до виплати податків за останній рік – \$2,7 млн.
2. Прибуток за 2 попередніх роки – \$3,0 млн.
3. Чиста вартість матеріальних активів – \$18,0 млн.
4. Кількість акцій у публічному володінні – на \$1,1 млн.
5. Курсова вартість акцій – \$19,0 млн/

6. Мінімальна кількість акціонерів, які володіють 100 акціями і більше, – не менше 2 000 осіб.

Як бачимо на NYSE можуть розміщувати акції фірми з стабільною діяльністю, великими прибутками, та з досвідом роботи з акціями. Для того, щоб фондовий ринок добре функціонував було розроблено і опубліковано більш ніж 1000 сторінок правил і стандартів, які виконуються всіма учасниками торгів на NYSE. Це - більш ніж 400 брокерських фірм, які є членами NYSE. Члени NYSE залежно від виду торговельної діяльності члени NYSE діляться на чотири категорії:

1. Брокери-комісіонери (commission brokers) – 700 осіб.
2. Біржові брокери (floor brokers) – 225 осіб.
3. Біржові трейдери (floor traders) – 41 осіб.
4. «Фахівці» (specialists) – 400 осіб.

«Фахівці» є центральними фігурами на NYSE, їм належить провідна роль у біржовій торгівлі. По кожній групі цінних паперів, що пройшли лістинг на NYSE, має право вести операції тільки один, цілком певний «спеціаліст». Завдяки тому, що члени біржі діляться на категорії виникли всім відомі символи фондового ринку: ведмеді, бики, вівці та свині.

Отже, з всього вище написаного можна сказати, що Нью-Йоркська фондова біржа за роки свого існування пройшла нелегкий шлях від 24 брокерів, які її заснували і до того як стала головною біржою США, найбільшою фондовою біржою у світі, другої за кількістю зареєстрованих компаній. І продовжує розвиватися запроваджуючи тенденції однією із перших, даючи своїм клієнтам більші можливості.

Нью-Йоркська фондова біржа є потужним світовим фінансовим центром, що є індикатором фінансового стану багатьох великих підприємств, галузей та навіть часом цілих країн. Через неї проходять мільярдні фінансові потоки щохвилини. Багато війн, маленьких і великих, розпочинались і завершувались через гроші. Нам залишається сподіватись на те, що з часом конфлікти перейдуть лише у сферу грошових інтересів та принеситимуть тільки фінансові збитки, не наносячи шкоди життю і здоров'ю людей по всьому світу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Єшкілев Володимир. Про війну і заробітки [Електронний ресурс] / В. Єшкілев // Репортер. 18.04.2018. – Режим доступу: <http://report.if.ua/gazeta/volodymyr-yeshkilyev-pro-vijnu-i-zarobitky>.
2. Нью-Йоркська фондова біржа – особливості діяльності [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://ukrarticles.pp.ua/biznes-i-finansy/23141-nyu-jorkska-fondova-birzha-osoblivosti-diyalnosti.html>
3. Біржа NYSE Euronext – о раснавшемся слиянии [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://equity.today/nyse-uronext.html>
4. Нью-Йоркська фондова біржа подала заяву на реєстрацію біржових біткоїн-фондів [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.depo.ua/ukr/svit/nyu-yorkska-fondova-birzha-podala-zayavku-na-reyestraciyu-birzhovih-bitkoin-fondiv-20180108705089>.
5. На Нью-Йоркской Фондовой Бирже появился индекс биткоина [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://forklog.com/na-nyu-jorkskoj-fondovoj-birzhe-poyavilsya-indeks-bitkoina>